

Tjänsteutlåtande
Utbildningsförvaltningen

Till: Utbildningsnämnden

Datum: 2025-12-08
Diarienummer: UBN 2025/0307

Uppdrag till Utbildningsförvaltningen

Ett strukturbidrag ger resursskolor och centrala särskilda undervisningsgrupper bättre förutsättningar att anpassa sin organisation och därmed säkerställa stabilitet och kvalitet i undervisningen för elever med omfattande stödbehov. Eftersom dessa verksamheter har högre kostnader till följd av sitt begränsade mottagande bedöms en utökning av strukturbidraget vara nödvändig för att de ska kunna upprätthålla en rättssäker och ändamålsenlig verksamhet enligt gällande regelverk.

Verksamhetsrapporterna för förskola och grundskola i egen regi för perioden 2024–2025 visar samtidigt ett tydligt ökat stödbehov inom samtliga skolformer, särskilt för elever med utåtagerande beteenden, vilket nuvarande struktur inte fullt ut kan möta. Detta medför ökad belastning på elevhälsa och ordinarie undervisning. Därtill framgår att flera elever i de centrala undervisningsgrupperna är i behov av långsiktigt stöd, något som ligger utanför verksamhetens uppdrag. Sammantaget visar detta att kommunens stödstrukturer behöver stärkas och att alternativa lösningar bör utredas.

Beslutsförslag

Utbildningsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Uppdra åt Utbildningsnämnden att återkomma med en plan för att starta upp en resursskola i kommunal regi. Uppdraget ska återrapporteras senast 31 mars 2026.

Utbildningsnämnden beslutar för egen del

Uppdra åt utbildningsförvaltningen att ta fram en kostnads kalkyl för att omfördela medel från Kommunstyrelsens ram till Utbildningsnämndens ram 2026 för att möjliggöra ett utökat strukturbidrag. Uppdraget återrapporteras vid kommande sammanträde.

Ärendet

I läroplan för grundskolan står att undervisningen ska anpassas efter varje elevs förutsättningar och behov. Undervisningen ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Enligt skollagen ska utbildningen inom varje skolform vara likvärdig. En likvärdig utbildning innebär emellertid inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov vilket innebär att olika vägar att nå målet behöver prövas. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Detta stärker behovet av att säkerställa att kommunen har ändamålsenliga stödstrukturer för att möta elever i behov av särskilt stöd på ett likvärdigt, rättssäkert och hållbart sätt.

Särskilda behov hos elever som mottages eller erbjuds plats inom egen regis centrala särskilda undervisningsgruppen behöver mötas med olika typer av anpassningar. Exempelvis behövs särskild kompetens hos medarbetare, särskilda läromedel eller annan utrustning. Ofta handlar det om behov av specifik lärarkompetens, mindre undervisningssammanhang och mer lärarstöd. Även lokalerna behöver ofta specialanpassas på olika sätt för att stödja verksamheten i dessa insatser. Samtidigt behöver lokalerna var flexibla nog för att kunna förändras över tid, i takt med förändringar i elevunderlaget. Verksamhetsrapporterna för förskola och grundskola i egen regi lyfter tydligt fram ett ökande stödbehov inom samtliga verksamhetsområden. Detta stärker behovet av att säkerställa att kommunen har ändamålsenliga stödstrukturer för att möta elever i behov av särskilt stöd på ett likvärdigt, rättssäkert och hållbart sätt.

Förvaltningens slutsatser

Alla barn har enligt skollagen (2010:800) rätt till en likvärdig utbildning och till det särskilda stöd som krävs för att nå kunskapsmålen. För vissa elever med omfattande stödbehov är dock extra anpassningar och särskilt stöd inom den ordinarie undervisningen inte tillräckliga. I sådana situationer riskerar eleven att inte kunna tillgodogöra sig utbildningen, vilket innebär att skollagens krav inte uppfylls.

För att även fortsättningsvis säkerställa att elevernas rätt till en likvärdig och rättssäker utbildning kan upprätthållas, och för att verksamheterna ska ha förutsättningar att tillgodose de omfattande stödbehov som följer av skollagens krav, bedöms en utökning av strukturbidraget vara nödvändig

Det föreligger även ett behov av att stärka kapacitet, flexibilitet och tillgänglighet inom befintliga stödstrukturer samt att utreda alternativa lösningar, exempelvis en kommunal resursskola som bättre kan möta elevernas behov i rätt tid. En sådan verksamhet skulle kunna erbjuda ett anpassat lärande

i en trygg och stabil miljö med bred kompetens, och därigenom långsiktigt säkerställa varje elevs rätt till en likvärdig utbildning där barnets bästa fortsatt är vägledande i alla beslut

Eva Wetterstrand
Utbildningsdirektör

Joakim Östling
Skolchef

Erika Frangini
Sakkunnig utbildning

Skickas till
Akt